

З урахуванням зазначеного необхідно зауважити, що перехід до інтегрованої звітності як комплексного звіту, що висвітлює діяльність компанії на принципах стійкого розвитку, є загальносвітовою тенденцією розвитку. В Україні ця тенденція потребує переосмислення та виваженого підходу до впровадження.

*В. О. Мартиненко, канд. наук з держ. упр., доц.,
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ У ФІНАНСУВАННІ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЕКТІВ

Останніми роками в умовах тривалої економічної кризи спостерігається зниження обсягів виконання природоохоронних робіт суб'єктами природокористування і не вирішуються гострі проблеми екологічно безпечного поводження з промисловими та побутовими відходами. Причиною цього є як відсутність у суб'єктів господарювання власних оборотних коштів на повне фінансування екологічно безпечних способів ведення господарства, так і відсутність фінансових важелів регулювання екологічних процесів.

Це пов'язано з тим, що система еколого-економічного регулювання та фінансування природоохоронної діяльності в Україні поки що перебуває на стадії становлення і в ряді сегментів залишається нерозвиненою. Передусім це стосується розширення бази екологічного оподаткування, механізмів кредитування природоохоронних заходів комерційними банками, екологічного страхування, важелів стимулювання еколого-орієнтованої поведінки суб'єктів господарювання тощо.

Такий стан справ указує на нагальну необхідність пошуку механізмів фінансової підтримки природоохоронної діяльності. Одним із таких механізмів має бути банківський кредит, який в умовах обмеженості бюджетного фінансування природоохоронних заходів стає одним з основних джерел фінансування поточних екологічних проектів господарських формувань. Наприклад, частка цього фінансового механізму у фінансуванні природоохоронних заходів у Польщі становить 85 %.

Як свідчить досвід зарубіжних країн, екологічне кредитування слід здійснювати на пільгових умовах. Для цього застосовують такі форми кредитних пільг, як за термінами кредитування; за процентними ставками (аж до безпроцентних умов використання позики); за обсягами кредитування; за гарантіями за кредит. При цьому форму пільгових умов обирають залежно від конкретної ситуації (об'єкта кредитування, позичальника).

Проте зараз в Україні операції з надання кредитних ресурсів для реалізації природоохоронних проектів у вітчизняній банківській практиці майже не використовуються через відсутність дієвих механізмів стимулювання участі банківських установ у кредитуванні екологічного бізнесу; відсутність ефективної системи відбору найбільш ефективних екологічних проектів; наявність високого ступеня ризику непогашення кредитів через відсутність гарантій досягнення очікуваного результату чи відсутність у позичальника необхідних коштів; тривалі терміни кредитування, необхідні для реалізації проектів; високі розміри процентних ставок за такими кредитами; відсутність у банків досвіду кредитування інноваційної екологічної діяльності.

Тому на цьому шляху першочерговими заходами повинні стати такі:

- формування організаційно-економічного механізму управління процесами кредитування, в основі якого – ефективне використання місцевих кредитних ресурсів на базі максимального використання потенціалу фінансово-кредитних установ, які функціонують у регіоні;
- формування ефективно діючої кредитної політики, що полягатиме в розробці та впровадженні системи заходів, спрямованих на формування місцевих кредитних ресурсів для реалізації природоохоронних програм;
- широке впровадження в діяльність кредитних установ прогресивних технологій кредитування та послуг кредитного характеру з метою диверсифікації кредитних вкладень за видами та в розрізі позичальників, а також з метою всебічного задоволення фінансових потреб суб'єктів господарювання; ефективного використання власних кредитних ресурсів і стримування їх витоку за межі регіонів; здешевлення кредитів комерційних банків.

***О. В. Москаленко**, канд. екон. наук, Харківський інститут банківської справи Університету банківської справи НБУ*

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Банківська система забезпечує ефективний кругообіг грошової маси через її консолідацію та координацію, виступаючи провідною складовою економіки будь-якої країни світу. Від її якісного стану багато в чому залежить розвиток суспільства. Вдале функціонування банківської системи на пряму залежить від фінансової стійкості кожного окремого банку. Стійкість виступає не тільки гарантом своєчасності розрахунків, але і чинником, що забезпечує довіру до всієї банківської системи.